

L LISTY

CENSUROVÁNO I

Obvodní soud pro Prahu 2

dne

Ročník XVI.

Říjen 1986, č. 5

Časopis československé socialistické opozice

Po příkladu čínské císařovny?

(Úvaha posjezdová)

Ve studii „Situace v ČSSR po Chartě 77“, datované únorem 1977, dospěl neznámý autor po rozsáhlé analýze mimo jiné k tomuto závěru: „Vzato generačně, má dnešní elita moc, vzešla z okupace a porážky reformního hnutí, a těmito skutečnostmi formovaná ve svých zájmech, postojích a ve své psychologii, perspektivu přetrvat ještě dobrých 10-15 let.“ Dnes, kdy XVII. sjezd KSČ prodloužil mandát této stále prakticky nezměněné garnituře do roku 1991, nemůže být pochyb, že ocenění učiněné před devíti lety bylo přesné. Průběh sjezdu potvrdil všeobecné očekávání, že dalekosáhlé změny v Moskvě nelze ani v nejmenším interpretovat jako signál k obdobným změnám v Praze, a to jak pokud jde o změny personální, tak i „generální linie“.

Ten vývoj by nepochybně nebyl jiný, i kdyby okolnosti (domácí i vnější), ve kterých se sjezd konal, byly méně příznivé, neboť pevnost a soudržnost („jednota“) současného vedení není dána momentální shodou zájmů, ale vyplývá z historických skutečností, v nichž se formovalo a pro něž se vžil pojem „normalizace“. Ty je nutí držet pohromadě nejen v časech úspěšných, ale i v dobách zlých a plných nepohody. Sjezd však prodlužoval mandát za okolnosti, které budily dojem velmi příznivý. Byl svolán ve chvíli, kdy je čs. ekonomika na prahu akcelerační fáze čtvrtého poválečného cyklu, a kdy obnovený růst kolem 3 % ročně dává zapomenout na nedávná léta stagnace a poklesu (v prvních letech sedmé pětiletky dokonce absolutního). Je tedy možno v nové pětiletce dávat více jak na spotřebu, tak i na investice, ba slibovat i větší dodávky z dovozu. I když, na rozdíl od předchozích sjezdů, nebyl ten nynější vyznamenán účastí nejvyššího představitele bratrské KSSS, lze to naopak interpretovat jako uznání faktu, že čs. strana — na rozdíl od mnohých jiných — nedělá v tomto společenství problémy a je možno ji považovat za pevnou a spolehlivou.

Právě tyto příznivé okolnosti určily základní schéma hlavního referátu i všech diskusních příspěvků: pracovali jsme dobře, dosáhli jsme velkých úspěchů, ale máme i nějaké ty nedostatky, na jejichž odstranění se nyní musíme soustředit (jen projev L. Štrougala se z tohoto schématu poněkud vychýlil, ale k tomu se ještě vrátíme). Proto ten, kdo si dal velkou práci a přečetl všechny sjezdové materiály, příliš neobohatil své znalosti o situaci a problémech ČSSR.

Dvě skutečnosti však lze přece jen považovat za zajímavé a závažné:

1) Z údajů uvedených na sjezdu vyplynulo, že KSČ nastoupila do období, ve kterém dochází k její základní generační proměně. Více než polovina (52 %) členů do ní vstoupila po roce 1970, přitom třetina je mladší 35 let a tedy už i události roku 1968 jsou pro většinu z nich spíše věci brožurkové historie než osobních zážitků. K výraznému generačnímu posunu dochází i v samotné mocensko-správní struktuře: jen za posledních 5 let bylo vystředáno 45 % nomenklaturních kádrů ve státním a hospodářském aparátě, 45 % vedoucích okresních a 40 % krajských tajemníků strany. V samotném ÚV je již více než 85 % členů, kteří vstoupili do strany po únoru 1948 a po roce 1970, v období „normalizace“.

Motivy těch, kteří přicházeli do strany po dokončení mocenských převratů, se pochopitelně zpravidla značně lišily od motivů těch, kteří do ní vstupovali dříve. Tato skutečnost leckoho svádí k tomu, aby zaujal

OBSAH č. 5/1986

Po příkladu čínské císařovny? <i>AZ</i>	1
Prohlášení k 18. výročí 21. srpna 1968 <i>Charta 77</i>	4
Letní záťah na pašeráky <i>Roger Boyes, The Times</i>	4
Dojmy ze současného SSSR <i>Rudolf Zukal</i>	5
Éra Michaila Gorbačova — bilance roku 1 <i>Economicus</i>	7
Nepovšimnutá kontrarevoluce? <i>Jefim Fištejn</i>	10
Rozhovor Michaila Gorbačova s členy Svazu sovětských spisovatelů	11
Také sedmnáctý sjezd <i>Miloš Hájek</i>	13
Ze sjezdu SPD	15
85 let Leopolda Grünwalda	15
Hlas z Číny: Dost dogmat! <i>Hsu Šao-ž'</i>	16
O čem Rudé právo nepíše <i>Z. H.</i>	17
O solidaritě — i té s malým „s“	19
Kostní dřev socialismu <i>Jiří Ruml</i>	20
Z dokumentu Charty 77 z r. 1978 o bezpečnosti jaderných elektráren	21
Temelín, za minutu dvanáct <i>Dagmar Vaněčková</i>	22
To je dobře (fejton) <i>Ludvík Vaculík</i>	24
Vyhledky rozvoje čs. hospodářství do r. 2000 <i>Jiří Sláma</i>	25
Pozor na mýty o porodnosti a zaměstnanosti <i>Jiří Otava</i>	27
Postavení a problémy maďarské menšiny na Slovensku <i>Milan Hübl</i>	28
Vývoj společenských poměrů, sociální struktury a sil v ČSSR v 60. a 70. letech -mm-	35
Dokumenty o případu Heřmana Chromého a Jana Dusa <i>VONS</i>	42
Sdělení VONS č. 545, 542, 551 (Horák, Wolf, Mrtvý)	46
Za Tomášem Petřivým <i>INFOCH - Petr Uhl</i>	47
Zásahy proti stykům chartistů s činiteli USA	48
Lev <i>Ślawomir Mrozek</i>	48
Z besedy o Chartě 77 <i>Jiří Hájek, Václav Benda</i>	50
„Vem si žemli ... <i>Jiří Ruml</i>	53
Zádušní odstavec <i>Zdeněk Urbánek</i>	56
Metamorfózy vztahu ideologie a literatury <i>Květoslav Chvatík</i>	59
Recenze laická <i>Milan Jungmann</i>	63
Dopřej mi štěstí být šťasten <i>Petr Kabes</i>	64
Martina byla zase (sama) doma <i>Dalimil</i>	65
Archeologická povídka <i>Ivan Klima</i>	66
Dostali jsme dopis	72
Náš domácí Kukluxklan (fejton) <i>Olga Šulcová</i>	73
Můj první komisař <i>František Pavlíček</i>	74
O metru a jiném <i>M. Bergmannová</i>	77
Jsmo demokraté <i>Daniel Stroj</i>	77
Dopis přátelům Miroslava Lidáka <i>Karel Trinkewitz</i>	78
Český zápor (fejton) <i>Ludvík Vaculík</i>	79

Příloha Listů: BUDAPEŠŤSKÁ ANKETA k Evropskému kulturnímu fóru, Budapešť, říjen 1985 I-XXIV

LISTY řídí Jiří Pelikán s redakčním kruhem (Dušan Havlíček, Zdenek Hejzlar, Milan Horáček, Vladimír Horský, František Janouch, Cyril John, Karel Kaplan, Jiří Kosta, Karel Kyncl, A. J. Liehm, Artur London, Zdeněk Mlynář, Adolf Müller, Josef Pokšteřl, Michal Reiman, Milan Schulz, Radoslav Selucký, Lubomír Sochor, Ota Sik, Vladimír Tosek, Ruth Tosková). Redaktor časopisu Vladimír Iosek. LISTY jsou dvouměsíčník určený především čtenářům v Československu. Prečtěte a předejte známým!

V ZAHRANIČÍ je roční předplatné

DM 25,— (nebo ekvivalent v jiné valutě) pro Evropu;

DM 30,— pro USA, Kanadu, Izrael a další zámořské země (letecky);

DM 35,— pro Austrálii, N. Zéland, Jižní Afriku a Latinskou Ameriku (letecky)

PŘEDPLATNÉ a PŘÍSPĚVKY na tiskový fond (nikoli objednávky!) posílejte pouze na: LISTY,

Postschekamt München 112 76-802.

OBJEDNÁVKY časopisu a ostatní korespondenci (nikoli peníze!) posílejte pouze na adresu redakce:

LISTY, Via del Corso 57, 00186 Roma.

L ISTY

Ročník XVI.

Říjen 1986, č. 5

Časopis československé socialistické opozice

Příloha Listů

BUDAPEŠŤSKÁ ANKETA

k Evropskému kulturnímu fóru
Budapešť, říjen 1985

ODPOVÍDAJÍ :

Václav Benda	Marie Rút Křížková
Egon Bondy	Miroslav Kusý
Jiří Dienstbier	Radim Palouš
Jiří Gruša	František Pavlíček
Václav Havel	Lenka Procházková
Ladislav Hejránek	Jiří Ruml
Miloslava Holubová	Milan Šimečka
Eva Kantůrková	Jan Šimsa
František Kautman	Dominik Tatarka
Božena Komárková	Ludvík Vaculík
Iva Kotrlá	Josef Zvěřina

a několik nejmenovaných